

Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015

2015 dccc 3

Cynghorydd Cenedlaethol

20 Cynghorydd Cenedlaethol

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru benodi person fel Cynghorydd Cenedlaethol.
- (2) Mae'r person a benodir yn Gynghorydd Cenedlaethol yn dal ei swydd yn unol â thelerau'r penodiad.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru dalu treuliau, tâl cydnabyddiaeth a lwfansau mewn cysylltiad â'r Cynghorydd Gweinidogol.
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru dalu—
 - (a) pensiynau mewn cysylltiad â phersonau a fu'n Gynghorydd Gweinidogol, a
 - (b) symiau ar gyfer darparu pensiynau neu tuag at ddarparu pensiynau mewn cysylltiad â phersonau a fu'n Gynghorydd Gweinidogol.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru ddarparu i'r Cynghorydd Gweinidogol—
 - (a) y cyfryw staff, a
 - (b) y cyfryw adeiladau, cyfarpar a chyfleusterau eraill,ag y mae Gweinidogion Cymru yn eu hystyried yn angenrheidiol ar gyfer arfer swyddogaethau'r Cynghorydd Cenedlaethol.

21 Swyddogaethau'r Cynghorydd

- (1) Mae'r Cynghorydd Cenedlaethol i arfer y swyddogaethau canlynol, yn ddarostyngedig i gyfarwyddyd Gweinidogion Cymru—
 - (a) cynghori Gweinidogion Cymru ynghylch ymgyrhaedd at ddiben y Ddeddf hon neu fynd i'r afael â materion cysylltiedig (gweler is-adran (2));
 - (b) darparu cynhorthwy arall i Weinidogion Cymru wrth iddynt ymgyrhaedd at ddiben y Ddeddf hon neu fynd i'r afael â materion cysylltiedig;

- (c) gwneud gwaith ymchwil mewn perthynas ag ymgyrhaedd at ddiben y Ddeddf hon, mynd i'r afael â materion cysylltiedig neu ymchwilio i weld a yw camdrin o unrhyw fath yn gysylltiedig yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol ag anghydraddoldeb o unrhyw fath rhwng pobl o wahanol ryw, hunaniaeth o ran rhywedd neu gyfeiriadedd rhywiol;
 - (d) darparu cyngor a chynhorthwy arall, gyda cydsyniad Gweinidogion Cymru, i unrhyw berson ar faterion sy'n ymwneud ag ymgyrhaedd at ddiben y Ddeddf hon neu fynd i'r afael â materion perthnasol;
 - (e) cynhyrchu adroddiadau ar unrhyw fater sy'n berthnasol i ddiben y Ddeddf hon neu fynd i'r afael â materion cysylltiedig.
- (2) Ystyr “mater cysylltiedig” at ddiben is-adran (1) yw camdriniaeth sydd, ym marn y Cyngorydd Cenedlaethol, yn gysylltiedig yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol ag anghydraddoldeb o unrhyw fath rhwng pobl o wahanol ryw, hunaniaeth o ran rhywedd neu gyfeiriadedd rhywiol.
- (3) Os bydd y Cyngorydd Cenedlaethol yn gofyn i awdurdod perthnasol ddarparu gwybodaeth at ddiben arfer unrhyw un neu ragor o swyddogaethau'r Cyngorydd, rhaid i'r awdurdod gydymffurfio â'r cais oni fo'r awdurdod yn ystyried y byddai gwneud hynny—
- (a) yn anghydnaws â dyletswyddau'r awdurdod ei hun, neu
 - (b) yn cael effaith andwyol fel arall ar arfer swyddogaethau'r awdurdod.
- (4) Rhaid i awdurdod perthnasol sy'n penderfynu peidio â chydymffurfio â chais o dan is-adran (3) hysbysu'r Cyngorydd Cenedlaethol yn ysgrifenedig am y rhesymau dros y penderfyniad.

22 Cynllun blynyddol ac adroddiadau blynyddol

- (1) Cyn 30 Tachwedd ym mhob blwyddyn ariannol rhaid i'r Cyngorydd Gweinidogol—
- (a) paratoi cynllun blynyddol yn nodi sut y mae'r Cyngorydd Gweinidogol yn bwriadu arfer swyddogaethau'r Cyngorydd Gweinidogol yn ystod y flwyddyn ariannol ddilynol, a
 - (b) cyflwyno'r cynllun blynyddol i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.
- (2) Rhaid i gynllun blynyddol—
- (a) datgan amcanion a blaenoriaethau'r Cyngorydd Gweinidogol ar gyfer y flwyddyn ariannol mae'r adroddiad yn ymwneud â hi;
 - (b) datgan unrhyw faterion y mae'r Cyngorydd Gweinidogol yn bwriadu adrodd arnynt o dan adran 21(1)(e) yn ystod y flwyddyn honno;
 - (c) datgan unrhyw weithgareddau eraill mae'r Cyngorydd Cenedlaethol yn bwriadu ymgymryd â hwy wrth arfer ei swyddogaethau yn ystod y flwyddyn honno.
- (3) Caiff y Cyngorydd Cenedlaethol ymgynghori ag unrhyw berson wrth baratoi cynllun blynyddol.
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru gymeradwyo cynllun blynyddol heb addasiadau neu gydag addasiadau y cytunir arnynt gyda'r Cyngorydd Cenedlaethol.
- (5) Cyn 30 Medi ym mhob blwyddyn ariannol rhaid i'r Cyngorydd Cenedlaethol yrru adroddiad at Weinidogion Cymru ynghylch y modd yr arferwyd ei swyddogaethau yn ystod y flwyddyn ariannol flaenorol.

- (6) Rhaid i adroddiad blynyddol gynnwys y canlynol—
- asesiad o'r graddau y cyflawnwyd amcanion a blaenoriaethau'r Cynghorydd Cenedlaethol ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi;
 - datganiad o'r materion y mae'r Cynghorydd Cenedlaethol wedi adrodd arnynt o dan adran 21(1)(e) yn ystod y flwyddyn honno;
 - datganiad o'r gweithgareddau eraill yr ymgymrodd y Cynghorydd Cenedlaethol â hwy wrth arfer ei swyddogaethau yn ystod y flwyddyn honno.

23 Cyhoeddi adroddiadau

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi—
- pob cynllun blynyddol a phob adroddiad blynyddol a anfonir atynt gan y Cynghorydd Cenedlaethol, a
 - pob adroddiad a anfonir atynt gan y Cynghorydd Cenedlaethol, os yw'r adroddiad yn cael ei grybwyll mewn cynllun blynyddol a gymeradwywyd.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru gyhoeddi adroddiad a anfonir atynt gan y Cynghorydd Cenedlaethol nas crybwyllir mewn cynllun blynyddol sydd wedi ei gymeradwyo.
- (3) Cyn cyhoeddi unrhyw gynllun neu adroddiad, caiff Gweinidogion Cymru hepgor unrhyw ddeunydd ohono y byddai ei gyhoeddi, ym marn Gweinidogion Cymru—
- yn annymunol am resymau sy'n ymwneud â diogelwch gwladol,
 - yn gallu peryglu diogelwch unigolyn, neu
 - yn gallu niweidio ymchwiliad i drosedd neu erlyniad trosedd.